

Vijeće od tri suca pri Upravnom žalbenom sudu u Tirani u Albaniji je 6. lipnja 2018. odlučio odmah zaustaviti sve građevinske radove na hidroelektranu koju gradi Dragobia Energy u Nacionalnom parku Valbona. Ova odluka trebala bi ostati na snazi do konačnog rješenja tužbe koju je uz podršku WWF-a podnijela nevladina organizacija TOKA i 27 lokalnih stanovnika, protiv Albanskog nacionalnog teritorijalnog vijeća, koji bi mogao trajati nekoliko mjeseci ili godinama, ovisno od postupka žalbe.

Odluka Žalbenog suda uslijedila je nakon prethodne odluke suda da dopusti nastavak rada unatoč neriješenoj tužbi. Odluka je zatražena u siječnju 2018., kao dio tužbe protiv NTV Albanije zbog odluke u studenom 2017. godine, kad se projektu izdala nova građevinska dozvola. Tužitelji su tvrdili da je nova dozvola jasno ilegalna, budući da je Zakon o zaštićenim područjima, izmijenjen u lipnju 2017. godine, proglasio nelegalnim svu izgradnju HE u nacionalnim parkovima. Inicijalna građevinska dozvola projekata istekla je u svibnju 2017. godine. Prema albanskom zakonu, zabrana zaustavljanja radova treba biti odobrena u svim slučajevima u kojima “nepovratna šteta na okoliš može nastati tijekom razdoblja sudskog postupka”.

Ova odluka predstavlja važan presedan u Albaniji za slučajeve s velikim rizikom oštećenja ekosustava i ukazuje na to da se zaštita okoliša polako kreće prema glavnim planovima. WWF, međunarodna nevladina organizacija za očuvanje prirode, prisutna je u dolini Valbone od 2016. godine, podupirući lokalnu zajednicu u borbi za čistu i zdravu. Ova podrška također uključuje financijsku i stručnu potporu lokalne nevladine udruge TOKA i 27 stanovnika u njihovoj pravnoj borbi. Podnijeli su tužbu pri Upravnom sudu protiv Ministarstva energetike i infrastrukture u svibnju 2017. godine (trenutačno u tijeku žalbe) i protiv Državnog teritorijalnog vijeća u studenom 2017. godine.

Zasad je nepoznato koliko se dodatnih hidroelektrana planira graditi u dolini Valbone. Na temelju javno dostupnih informacija dodijeljene su koncesije za 11 dodatnih hidroelektrana. Okolišne dozvole za izgradnju triju hidroelektrana su temeljene na vrlo lošoj procjeni utjecaja na okoliš, a istekle su 2015. godine. Proces koncesije bio je vrlo netransparentan, pokazujući nepoštivanje dobrobiti lokalnih zajednica, kao i prema zaštićenom području koje je IUCN-ova II kategorija. Netransparentni proces javnih konzultacija izravno je bio u suprotnosti s Aarhusovom konvencijom, međunarodnom konvencijom kojom se uređuje pristup informacijama, sudjelovanje javnosti u odlučivanju i pristup pravosuđu u pitanjima okoliša. Albanija je bila jedna od prvih potpisnica te konvencije još 2001. godine.

Izvor: croatia.panda.org